

BESTEMMING CAMBODJA

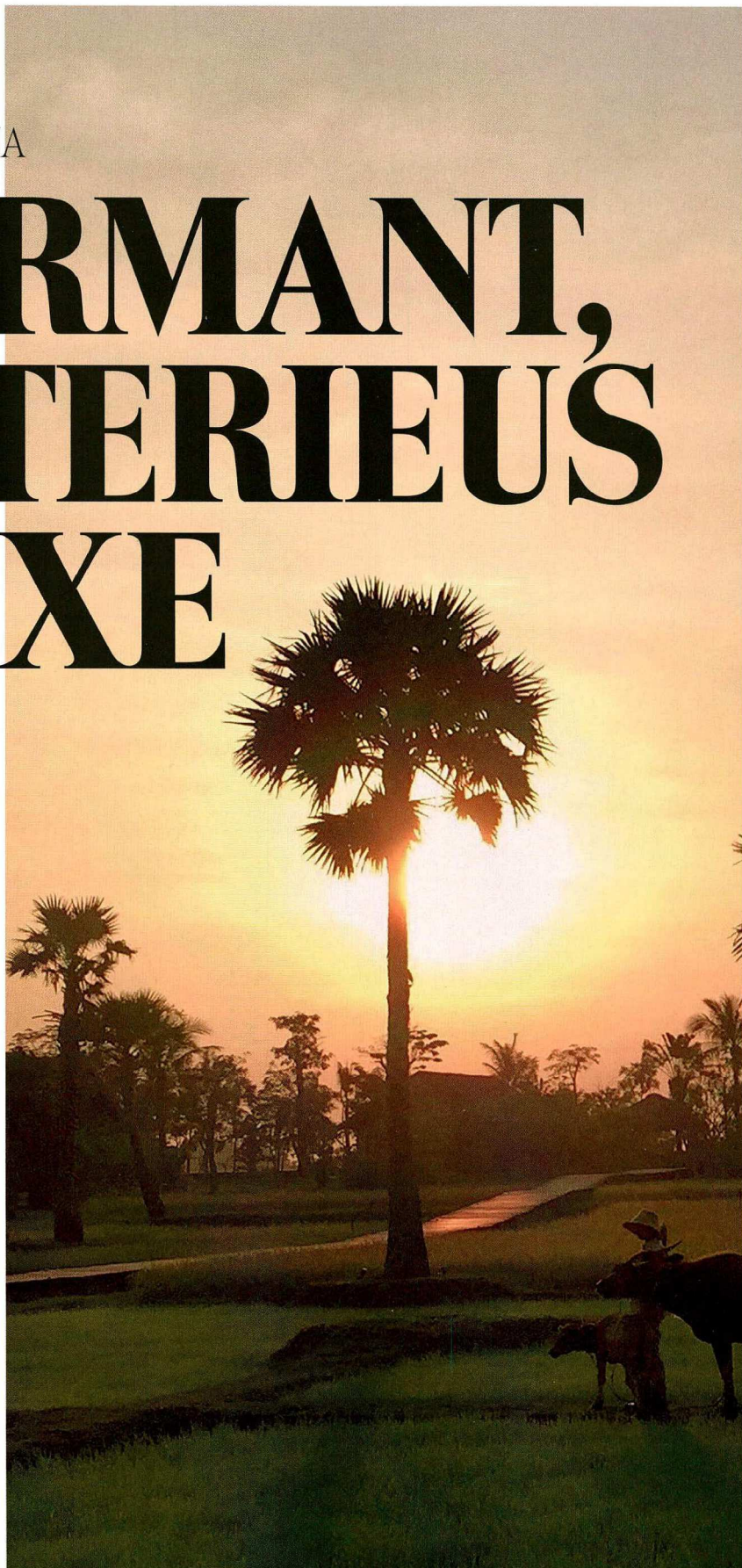
CHARMANT, MYSTERIEUS & LUXE

ONTSNAP AAN HOLLANDSE WINTERSE
DAGEN EN ONTDEK WAT DIT BIJZONDERE
AZIATISCHE LAND TE BIEDEN HEEFT.
SPOILER: VEEL MEER DAN JE DENKT!

TEKST EN FOTOGRAFIE
KARIN BARNHOORN

Veelzijdig Cambodja is terug op de reisagenda. Misschien gaat bij het horen van het woord 'Cambodja' het belletje Angkor Wat rinkelen. Dit gigantische, herontdekte tempelcomplex uit de negende eeuw is inderdaad een architectonisch wonder wat je zeker niet mag missen. Maar er is meer. Uitgestrekte rijstvelden met daartussen paalwoningen en fietsende mensen met strooien hoed. Ontelbare pagodes, tempels, monniken in oranje doeken en niet te vergeten culinaire hoogstandjes en een groeiende keuze uit luxe (boutique)hotels.

Cambodja, ingeklemd tussen Thailand en Vietnam, is in wederopbouw. Het land verwelkomt – na de inktzwarte periode uit de jaren '70 toen de Rode Khmer de bevolking met harde hand naar het platteland dreef voor een communistische, agrarische samenleving – bezoekers weer met open armen. Wat onze travel editor Karin Barnhoorn naast al dat moois opvalt, is de vriendelijke en veerkrachtige houding van de Cambodjanen.

VEELZIJDIG CAMBODJA IS TERUG OP DE REISAGENDA. MISSCHIEEN GAAT BIJ HET HOREN VAN HET WOORD 'CAMBODJA' HET BELLETJE ANGKOR WAT RINKELEN. DIT GIGANTISCHE, HERONTDEKTE TEMPELCOMPLEX UIT DE NEGENDE EEUW IS INDERDAAD EEN ARCHITECTONISCH WONDER WAT JE ZEKER NIET MAG MISSEN. MAAR ER IS MEER

PHNOM PENH (EN HET VERKEER)

We starten onze rondreis in Phnom Penh. Tijdens de daling vanuit Bangkok (raamplaats reserveren!) komt er langzaam een deken van heldergroene lapjes met af en toe een blauwe lap dichterbij: ontelbare rijstvelden en dorpjes rondom de hoofdstad Phnom Penh komen tot leven. Het blauw, blijkt later als we door het platteland fietsen, is van de golfplaten daken van houten huizen op palen.

Als we van de luchthaven door onze privéchauffeur opgehaald worden en richting het centrum rijden, zie ik een flits Bangkok uit de jaren '80 voor me. Een kakofonie van geuren en kleuren maar vooral de georganiseerde verkeerschaos van Zuidoost-Azië. Oh, wat houd ik ervan.

Door vrij gebruik van de brede wegen (zonder rijbanen, hier wordt aan gewerkt) door werkelijk iedereen, neemt de rit een klein uur in beslag. We genieten en kijken onze ogen uit, wat we zien blijkt representatief voor de rest van de stad. Verkeersborden? Stoplichten? Zeldzaam. Fascinerend om te zien dat het verkeer, meer tuktuks, fietsen en brommers dan auto's, van alle kanten een kruispunt nadert en... dat niemand afremt. Men passeert elkaar zigzaggend. Gezinnen van vijf op één brommer of een oudere man stug doorfietsend met stapels dozen met eieren op elkaar gebonden achter op zijn fiets. Hier wordt rekening met elkaar gehouden zonder ogenschijnlijke irritaties. En als de kortste weg tegen het verkeer in is, ach, wat let je?

RAFFLES LE ROYAL HOTEL

Het beroemdste hotel van Cambodja is ongetwijfeld het Raffles Le Royal, verscholen achter enorme waaierpalmen in het centrum van de stad. De versgemaakte, ijskoude groene thee met gember bij ontvangst is een welkome dorstlesser. Het is tropisch warm. Het contrast met de stadsdynamiek kan niet groter, dit oriëntaals paleis uit 1930 is een oase van rust.

De conciërge ontvangt de gasten in Khmer-kostuum, opent de deur naar de lobby waar vazen vol oranje orchideeën en levensgrote antieken beelden achter wapperende doeken staan. Dit is 'Indochine', je voelt de historie. Een fusie van oost en west. De tropische tuin met maar liefst twee zwembaden zie je vanuit de verschillende lange corridors waar de originele bruinwitte tegels nog

liggen en de langzaam draaiende houten plafondventilators voor verkoeling zorgen.

Voor de beroemde high tea of cocktails moet je in de koloniale Elephant Bar zijn. De plek waar menig internationale beroemden/of koninklijke gasten een toast uitgebracht hebben.

We ontdekken Phnom Penh samen met een lokale (privé)gids. Chanlina (wat maanlicht betekent) wacht ons 's ochtends op in een tuktuk of riksja bij het hotel. In korte tijd komen we veel te weten over het Cambodjaanse leven, het land en haar gebruiken. De interesse gaat overigens twee kanten op, zij is ook nieuwsgierig naar ons leven en westerse gebruiken. Af en toe gaat haar wenkbrauw omhoog, hoezo 7,50 dollar per uur om je auto te parkeren in Amsterdam!?

De mensen in Cambodja zijn arm, na afloop kun je iemand persoonlijk steunen door goed te tippen. De must sees zijn, in het kort, het Koninklijk Paleis en dan met name de Zilveren Pagode met zijn vijfduizend massief zilveren tegels belegde vloer. Schoenen uit en helaas is foto's nemen binnen niet toegestaan. Bij de Wat Phnom, tempel voor voorspoed en geluk, de trap op en van het uitzicht genieten. Deze tempel is in

1373 door Lady Penh gesticht, de naamgeefster van de stad.

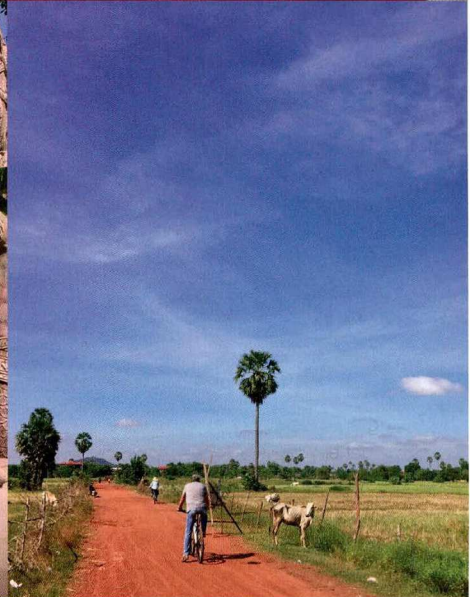
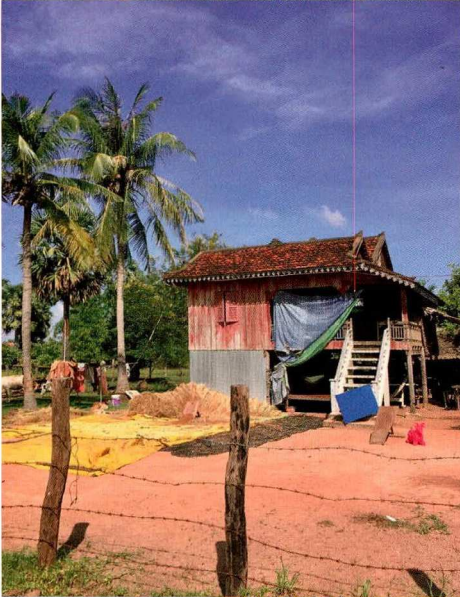
DE STAD UIT

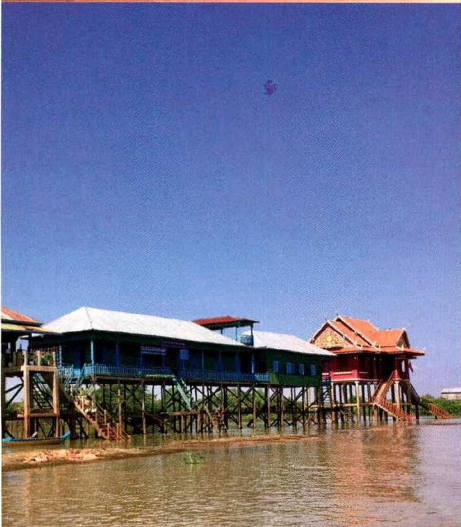
Maar het zijn niet alleen de culturele hoogtepunten in de stad die indruk maken. Onze gids wil graag weten hoe lang we zijn, voor onze fietstocht van morgen. Oké. Ze moet weer hardop lachen als we 1.75 meter en 1.89 meter doorgeven. De reuzen uit Holland.

De volgende ochtend worden we door een busje met chauffeur, gids Chanlina en achterin drie mountainbikes, opgehaald. We gaan vandaag het platteland op, uurtje rijden buiten Phnom Penh, onder andere fietsen naar de oude hoofdstad Oudong. Over onverharde landweggetjes – buiten de stad zijn er nauwelijks verharde wegen – langs kleine dorpen, lokale tempels en dwars door heldergroene rijstterrassen. Een mooi inkijkje in het dagelijkse plattelandsleven. We zwaaien terug naar de enthousiaste kinderen en elegante oudere dames langs de weg.

Het is een sportieve dag, bij de heuvels van Oudong zien we de chauffeur weer terug die onze fietsen aanneemt. Maar dit was het nog niet, eerst nog een forse klim naar de top van de met tempels – en apen! – bezaaide heuvels in Oudong.

CAMBODJA

De inspanning absoluut waard, vanaf boven hebben we een fenomenaal 360 graden-uitzicht.

Naar beneden lopen is een stuk makkelijker en ook terug fietsen hoeft niet, er zijn grenzen, we worden naar de oever van de rivier de Mekong gebracht waar een boot voor ons klaar ligt. We varen over de rivier terug naar de stad en genieten van de lunch. We laten het serene, verstilde landschap langzaam aan ons voorbij trekken.

ANGELINA JOLIE

Vanaf Phnom Penh is het 45 minuten vliegen naar Siem Reap (zeg si-jem-ri-jap) in het noordwesten. Waar onze volgende gids ons met een grote glimlach staat op te wachten en meteen begint te vertellen over het ontstaan van het enorme Khmer-tempelcomplex. Nog voordat we bij het hotel aankomen zit de basis er goed in, zeg maar.

Iets buiten het dorp ligt het Phum Baitang Hotel. Ik kan bijna niet geloven wat ik zie als we de poort binnengaan. Grote houten villa's op palen tussen felgroene rijstvelden. Het doet zijn naam – 'groen dorp' in het Cambodjaans – eer aan. Hier komen een traditioneel dorp en een meer dan stijlvol boutiquehotel samen. Pas een paar jaar open en met niemand minder dan Angelina Jolie als allereerste gast. Samen met haar gezin en gevolg verbleef ze hier drie maanden – volledig afgehuurd – tijdens het filmen van haar recente film 'First they killed my father'.

Dit is onze luxe en vooral ook duurzame uitvalsbasis voor de komende dagen. Naast het gebruik van biologische, lokale producten werken er 160 Cambodjanen in het complex. Een groep van dertig lokale rijstboeren bewerken de rijstvelden. Plastic wordt geweerd, de rietjes zijn gemaakt van citroengras.

BEROEMDE TEMPELS

De magische tempelcomplexen van de ruïnestad Angkor – UNESCO beschermd erfgoed – zijn deels overgroeid door de jungle. De boeddhistische en hindoeïstische complexen zijn nog indrukwekkender dan ik had verwacht. Hoe hebben ze dit ooit kunnen bouwen? In de glorie-tijd van dit rijk, woonde hier maar liefst meer dan een miljoen mensen.

Het is druk bij de tempels, daarom is het des te fijner dat onze gids – opgegroeid in Siem Reap en speelde als kind in de tempels – andere toegangen kent. Ook neemt hij ons mee naar minder bekende maar minstens zo indrukwekkende tempels.

Angkor Wat mag je niet missen, dit deel van de voormalige Khmer-hoofdstad stamt uit de twaalfde eeuw en is één van de grootste heiligdommen ter wereld. Een magistraal, bijna oneindig bouwwerk opgetrokken uit zandsteen met sierlijke torens, beelden en binnenhoven gelegen in een kunstmatig meer. Voor de cijferjunks: Angkor Wat is in 37 jaar gebouwd door 25.000 arbeiders...

De tempels vragen nogal wat klimwerk en dat in een best klamme, tropische warmte. Dus veel water mee en luchtige – linnen – kleding aan. Het gaat hier om heilige plaatsen die nog steeds dagelijks worden gebruikt, blote schouders en korte broek worden dan ook niet gewaardeerd.

Een andere beroemde tempel is Bayon. De 54 torens bestaand uit lachende gezichten die je, weer na wat klimwerk, van dichtbij goed kunt bewonderen. Het populairst – zeker bij Aziatische toeristen – zijn de Ta Prohm-tempels, pas eind negentiende eeuw in de jungle ontdekt en door de vergroeiing van boomwortels heeft dit complex een mysterieus voorkomen. Wat ook helpt is dat deze locatie gebruikt is voor films als 'Tomb Raider' en 'Indiana Jones'.

DRIJVENDE DORPEN

Een fijne afwisseling met tempelbezoek is een middag varen langs de drijvende kampongs en mangroves richting het reusachtige Tonlé Sap-meer. Bedrijvigheid alom.

Dit prachtige land vraagt erom met een open blik bekeken te worden. Het is rommelig maar charmant. Het overgrote deel van de bevolking is arm en de vooruitgang gaat langzaam. Maar Cambodja is in beweging, oud vloeit over in nieuw en oost ontmoet west. Dit is een gemeenschap die recent zijn vrijheid terug heeft en hunkert naar vertrouwen en ontwikkeling. Voor de eerste keer kom je naar Cambodja voor de tempels, maar je komt terug voor de mensen, hoorde ik iemand zeggen. Niets meer aan toe te voegen. •

VOOR DE EERSTE KEER KOM
JE NAAR CAMBODJA VOOR
DE TEMPELS, MAAR JE KOMT
TERUG VOOR DE MENSEN

PRAKTISCH

Waar ligt Cambodja

Tussen Thailand, Vietnam en Laos. Deze landen vormden samen van de negende tot de twaalfde eeuw het meest welvarendste Aziatische rijk ooit, het zogenaamde Khmer-rijk.

Hoe lang

Twee weken Cambodja is perfect om de hoogtepunten te zien, de cultuur te ervaren en af te sluiten in het zuiden aan het strand. Drie dagen Phnom Penh, vier dagen Siem Reap en dan een weekje relaxen bijvoorbeeld in het superluxe Song Saa Private Island Resort.

Hoe kom je er

Er zijn geen rechtstreekse vluchten vanuit Nederland, maar goede aansluitingen via Hong Kong, Singapore en Bangkok.

Eten

Naast het overheerlijke kleurige fruit wat overal langs de weg te koop is, heb je past echt Cambodja geproefd als je Vis Amok hebt gegeten: gestoomde vis in cocos curry in een bakje gemaakt van bananenbladeren. En dan als toetje natuurlijk 'sticky black rice with mango & coconut'. In Phnom Penh mag je de restaurants Malis en Romdeng niet overslaan.

Wanneer

De temperatuur is het hele jaar rond de dertig graden. De beste tijd is tussen november en april: buiten het regenseizoen en ideaal om onze winter te ontsnappen.

Valuta

De officiële munt is Riel, maar je kunt zeker in Phnom Penh en Siem Reap alles met US dollars beta-len. Er zijn ook dollarpinautomaten.

Visum

Is verplicht. Aanvragen via Visumcentrale.nl.

Killing fields

Er zijn verschillende musea en historische plaatsen waar de gevolgen van het wrede Rode Khmer-regime pijnlijk zichtbaar zijn. Wij hebben ervoor gekozen om deze plekken niet te bezoeken. We heb-ben het land en haar lieve mensen ervaren zoals het vandaag de dag is en geluisterd naar de indruk-wekkende, persoonlijke ervaringen van onze gidsen.